

PROIECT DE PROGRAMĂ PENTRU OPȚIONAL

Denumirea modului: **ETICA ÎN AFACERI**

Tipul: C.D.S., construit; aria curriculară OM ȘI SOCIETATE

Clasa: a XII-a

Durata: un an școlar

Număr de ore pe săptămână: 1

Autor: Junior Achievement România

Instituția de învățământ:

CUPRINS

I. Notă de prezentare

II. Bibliografie

III. Unități de conținut

IV. Concepte și competențe dezvoltate

V. Obiective de referință și exemple de activități de învățare

VI. Planificare calendaristică

Investește în Educație!

Str. Academiei, nr. 28-30, Excelsior Business Center, etaj 9, București, România

Tel +4021-312 3194, 312 3066 Fax +4021-315 6043 E-mail: office@jaromania.org; Web: www.jaromania.org; www.voluntarcenter.ro

NOTĂ DE PREZENTARE

Curriculumul pentru această disciplină opțională răspunde cerințelor de strategie și finalitate ale procesului educațional formulate în Legea Educației, dar în primul rând, cerințelor de educație economică în condițiile sprijinirii tinerei generații în vederea adaptării cât mai rapide la principiile economiei de piață.

Prin structura lui, opționalul permite dezvoltarea gradului de participare a familiei și a comunității locale la activitățile școlare, realizându-se nu doar o mai strânsă relație între școală, familie, comunitatea locală și între generații, ci și o nouă cale către creșterea calității procesului de învățământ și a educării viitorului consumator, angajat sau antreprenor.

Acest modul a fost realizat de Junior Achievement International pe baza cursului de *Business Ethics* de la Ethics Resource Center din Washington, SUA, și particularizat pentru contextul economic românesc.

Cursul este o dezbatere deschisă care dă sens și semnificație concretă multor principii teoretice legate de funcționarea etică și de succesul unei companii. Elevii lucrează împreună pentru a aplica aceste principii rezolvând probleme etice reale care pot apărea în desfășurarea activității într-o companie.

Programul **Etica în afaceri** este destinat elevilor de liceu din clasele terminale. Modulele componente sunt destinate facilitării procesului de identificare de către elevi a abilităților interpersonale și intelectuale, precum și a modului în care le pot folosi mai eficient în drumul către viitoarea carieră. Principiul de bază de la care se pornește este cel conform căruia educația și experiența, bine direcționate, măresc șansele de succes ale elevilor pe piața locurilor de muncă.

Programul **Etica în afaceri** va prezenta elevilor atât importanța valorilor personale, cât și a valorilor universale în dezvoltarea unui caracter vertical cu aplicare în etica în afaceri. Programul este gândit astfel încât să ofere elevilor posibilitatea de a interacționa, a discuta și a analiza dileme etice, și de a-i ajuta să își lărgească orizonturile prin dobândirea unei perspective globale asupra eticii și prin înțelegerea aspectelor multiculturale.

Fiecare grupă de elevi va urma programa creată de către Junior Achievement România și Ethics Resource Center din Washington. Acest modul va analiza o dilemă etică diseminând posibilele implicații la toate nivelele structurii organizaționale. În cadrul cursurilor, elevii vor avea posibilitatea să își analizeze propriile seturi de valori.

Investește în Educație!

Programul este destinat elevilor din învățământul preuniversitar românesc (clasa a XII-a) și își propune să formeze elevii ca viitori parteneri de afaceri, angajați sau clienți, prin prezentarea eticii drept cea mai bună practică de afaceri, încurajând totodată dezvoltarea și aplicarea standardelor și a practicilor de etică în funcționarea economiei de piață românești.

BIBLIOGRAFIE:

Materialele (set complet pentru o clasă) sunt puse la dispoziție de către Junior Achievement România:

- Manualul elevului
- Ghidul profesorului
- Materiale auxiliare

UNITĂȚI DE CONȚINUT

Materia	Teme
Etica în afaceri	Introducere în etică – Insula Etos Etica personală – Valori, obiective și alegeri Dileme etice – Cum se iau deciziile? Etica muncii – Luarea deciziilor etice Etica organizațională Responsabilitatea socială Etica afacerilor la nivel global – Probleme multinaționale Insula Etos – Cod etic Eroii, modele și mentori Alegeri greșite ca urmare a unei logici eronate – Sofisme Etica organizațională – Marketing versus propagandă Etica angajatului

Investește în Educație!

CONCEPTE ȘI COMPETENȚE DEZVOLTATE

Concepte dezvoltate	Competențe dezvoltate
Cod etic Convingere Corporație multinațională Dilemă etică Erou Etic / etică Etica personală Etică organizațională Gândire critică Grup cointeresat Interdependență Mentor Model Luarea deciziilor etice Obiectiv Obligații etice Responsabilitate socială Sofism Valori	<ol style="list-style-type: none"> 1. Utilizarea conceptelor specifice științelor sociale pentru organizarea demersurilor de cunoaștere și explicare a unor fapte, evenimente, procese din viața reală. 2. Aplicarea cunoștințelor specifice științelor sociale în rezolvarea unor situații-problemă, precum și în analiza posibilităților personale de dezvoltare. 3. Cooperarea cu ceilalți în rezolvarea unor probleme teoretice și practice, în cadrul diferitelor grupuri. 4. Manifestarea unui comportament social activ și responsabil, adecvat unei lumi în schimbare. 5. Participarea la luarea deciziilor și la rezolvarea problemelor comunității.

OBIECTIVE DE REFERINȚĂ ȘI EXEMPLE DE ACTIVITĂȚI DE ÎNVĂȚARE

Clasa a XI-a sau a XII-a	
<i>Obiective-cadru</i>	
1. Să recunoască, să analizeze și să aplice terminologia de bază, teorii și concepte comune studiului eticii.	
<i>Obiective de referință</i>	<i>Exemple de activități de învățare</i>
<ul style="list-style-type: none"> • Definirea conceptelor de etică și interdependență. 	<ul style="list-style-type: none"> • Să recunoască diferențele dintre etică și reguli.
<ul style="list-style-type: none"> • Argumentarea importanței comportamentului etic într-un grup interdependent – binele personal versus binele societății. 	<ul style="list-style-type: none"> • Să analizeze citate legate de teme prezentate în Manualul elevului, să argumenteze de ce sunt sau nu de acord cu ceea ce exprimă. • Să rezolve scenarii și să propună soluții de supraviețuire pentru „Naufragiu pe Insula Etos”.

Investește în Educație!

Str. Academiei, nr. 28-30, Excelsior Business Center, etaj 9, București, România

Tel +4021-312 3194, 312 3066 Fax +4021-315 6043 E-mail: office@jaromania.org; Web: www.jaromania.org; www.voluntarcenter.ro

<ul style="list-style-type: none"> Analiza a două teorii cunoscute, dar contradictorii ale responsabilității sociale în etica în afaceri și compararea convingerilor și comportamentelor personale cu ambele teorii. 	<ul style="list-style-type: none"> Să înțeleagă Spectrul responsabilității sociale.
<p>2. Să-și analizeze propriile valori etice și filosofice, să stabilească priorități etice și să recunoască elementele etice cheie din piața forței de muncă și din lume.</p>	
<ul style="list-style-type: none"> Analizarea și evaluarea convingerilor etice și a propriilor valori. 	<ul style="list-style-type: none"> Să descopere și să numească noi valori.
<ul style="list-style-type: none"> Planificarea pașilor necesari pentru împlinirea valorilor și obiectivelor personale. 	<ul style="list-style-type: none"> Să înțeleagă regulile practice pe care le întâlnesc în câmpul muncii.
<p>3. Să aplice criteriul etic în procesul luării deciziilor și să evalueze acest proces.</p>	
<ul style="list-style-type: none"> Recunoașterea presupunerilor și a convingerilor despre etică. 	<ul style="list-style-type: none"> Să acționeze în baza a ceea ce ei știu că reprezintă o alegere etică.
<ul style="list-style-type: none"> Aplicarea unui proces de luare a deciziilor etice pentru rezolvarea dilemelor de la locul de muncă. 	<ul style="list-style-type: none"> Să identifice potențialele dileme etice cu care se confruntă fiecare departament dintr-o companie. Să definească problemele și să evalueze alternativele. Să rezume conflictele etice pe măsură ce situațiile variază în funcție de locul de muncă și departamentul din cadrul unei companii.
<ul style="list-style-type: none"> Identificarea beneficiilor sau avantajelor existenței unui cod etic. 	<ul style="list-style-type: none"> Să dezvolte un cod etic pentru o societate simulată.
<ul style="list-style-type: none"> Recunoașterea importanței de a obține asistență externă atunci când sunt luate decizii etice. 	<ul style="list-style-type: none"> Să recunoască acele caracteristici specifice eroilor, modelelor și mentorilor, precum și importanța acestora în viața lor. Să evalueze posibilele schimbări la propriile procese decizionale.

Liceul:
Profesor:
Anul școlar: 2011-2012

Obiectul: ETICA ÎN AFACERI
Clasa:

PLANIFICARE CALENDARISTICĂ

Nr. crt.	Tema	Obiective	Nr. ore	Subiectul lecției	Tipul de lecție	Observații
1.	Introducere în etică – Insula Etos	Elevii vor fi capabili: <ul style="list-style-type: none"> • Să definească conceptele de etică și interdependență. • Să argumenteze importanța comportamentului etic într-un grup interdependent – binele personal versus binele societății. • Să recunoască diferențele dintre etică și reguli. 	3	Elevii participă la un exercițiu care le prezintă conceptul de problemă etică.	Pre-test Aplicații Discuții Opțional: vizita la clasă a unui consultant voluntar din mediul de afaceri	
2.	Etica personală – Valori, obiective și alegeri	Identificarea și inventarierea valorilor personale. Elevii vor putea: <ul style="list-style-type: none"> • Să-și evalueze propriile valori. • Să-și planifice pașii necesari pentru împlinirea valorilor și obiectivelor personale. • Să recunoască importanța cunoașterii propriilor valori pentru a evita deciziile neetice. 	3	Tinerii învață despre valorile personale, proveniența acestora și ce anume le influențează.	Aplicații Discuții Opțional: vizita la clasă a unui consultant voluntar din mediul de afaceri	
3.	Dileme etice – Cum se iau	Identificarea etapelor procesului decizional etic.	3	Elevilor li se prezintă patru teorii importante	Aplicații Discuții	

Investește în Educație!

	deciziile?	<p>Analizarea de către elevi a raportului cost/beneficii în luarea unei decizii. Identificarea căilor care duc la o decizie bună.</p> <p>Elevii vor fi capabili:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Să-și recunoască presupunerile și convingerile despre etică și modul în care opiniile lor corespund teoriilor importante ale eticii. 		<p>ale eticii pe care le aplică unor scenarii, analizându-și în același timp propria filozofie etică.</p>	<p>Opțional: vizita la clasă a unui consultant voluntar din mediul de afaceri</p>	
4.	Etica muncii – Luarea deciziilor etice	<p>Analizarea standardelor etice.</p> <p>Elevii vor putea:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Să aplice un proces de luare a deciziilor etice pentru rezolvarea dilemelor de la locul de muncă. • Să evalueze posibilele schimbări la propriile procese decizionale. 	3	<p>Elevii explorează un model de luare a deciziilor etice și își evaluează procesele proprii de luare a deciziilor.</p>	<p>Aplicații Opțional: vizita la clasă a unui consultant voluntar din mediul de afaceri</p>	
5.	Etica organizațională	<p>Definirea termenului de etică organizațională.</p> <p>Elevii vor putea:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Să rezume conflictele etice pe măsură ce situațiile variază în funcție de locul de muncă și departamentul din cadrul unei companii. • Să identifice potențialele dileme etice cu care se confruntă fiecare departament. 	3	<p>Tinerii abordează subiectul eticii la nivel organizațional din punct de vedere al structurii, culturii și a codului de conduită organizațional.</p>	<p>Lectură Discuții Opțional: vizita la clasă a unui consultant voluntar din mediul de afaceri</p>	

Investește în Educație!

6.	Responsabilitatea socială	<p>Elevii vor putea:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Să recunoască și să aplice două teorii cunoscute ale responsabilității sociale în etica afacerilor. • Să-și evalueze valorile personale. 	3	<p>Lucrând în grupe, elevii explorează două teorii cunoscute, dar contradictorii, ale responsabilității sociale în etica în afaceri și își compară convingerile și comportamentele personale cu ambele teorii.</p>	<p>Aplicații Opțional: vizita la clasă a unui consultant voluntar din mediul de afaceri</p>	
7.	Etica afacerilor la nivel global – Probleme multinaționale	<p>Elevii vor putea:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Să recunoască legăturile dintre interdependență, alegeri bazate pe responsabilitate socială și luarea deciziilor etice prin explorarea problemelor globale. 	3	<p>Prin intermediul unei activități de joc de rol, elevii vor explora probleme etice complexe în afaceri, care apar la nivel global.</p>	<p>Joc de rol Lectură Opțional: vizita la clasă a unui consultant voluntar din mediul de afaceri</p>	
8.	Insula Etos – Cod etic	<p>Elevii vor învăța:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Să formuleze beneficiile sau avantajele existenței unui cod etic. • Să dezvolte un cod etic pentru o societate simulată. 	3	<p>Elevii vor învăța despre importanța unui cod etic și vor exersa redactarea unuiia pentru societatea lor de pe Insula Etos.</p>	<p>Lectură Aplicații Discuții Opțional: vizita la clasă a unui consultant voluntar din mediul de afaceri</p>	

Investește în Educație!

Str. Academiei, nr. 28-30, Excelsior Business Center, etaj 9, București, România

Tel +4021-312 3194, 312 3066 Fax +4021-315 6043 E-mail: office@jaromania.org; Web: www.jaromania.org; www.voluntarcenter.ro

9.	Eroi, modele și mentori	<p>Elevii vor învăța:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Să exprime importanța unei asistențe pozitive exterioare în timpul procesului de luare a deciziilor etice. • Să recunoască acele caracteristici specifice eroilor, modelelor și mentorilor. 	3	Elevii vor explora caracteristicile eroilor, modelelor și mentorilor, precum și importanța acestora în viața lor.	<p>Aplicații Discuții Opțional: vizita la clasă a unui consultant voluntar din mediul de afaceri</p>	
10.	Alegeri greșite ca urmare a unei logici eronate – Sofisme	<p>Elevii vor învăța:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Să recunoască sofisme comune ale logicii în argumentarea persuasivă. • Să acționeze în baza a ceea ce ei știu că reprezintă o alegere etică. 	3	Elevilor le sunt prezentate zece sofisme comune și vor folosi gândirea critică pentru a le recunoaște, astfel încât să acționeze în baza a ceea ce știu ei că este etic.	<p>Aplicații Discuții Opțional: vizita la clasă a unui consultant voluntar din mediul de afaceri</p>	
11.	Etica organizațională – Marketing versus propagandă	<p>Elevii vor învăța:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Să exprime importanța unui cod etic. • Să analizeze un departament din cadrul unei afaceri pentru a înțelege modul în care sunt puse în balanță posibilele conflicte etice cu responsabilitățile aceluia departament. • Să compare regulile etice din domeniul marketingului cu tehnicile obișnuite de propagandă. 	3	Elevii vor compara marketingul etic, care se folosește de un cod etic, cu marketingul lipsit de etică, care folosește propaganda.	<p>Aplicații Discuții Opțional: vizita la clasă a unui consultant voluntar din mediul de afaceri</p>	

Investește în Educație!

12.	Etica angajatului	<p>Analizarea modului de a deveni etic. Identificarea posibilităților de a-ți dezvolta caracterul.</p> <p>Elevii vor învăța:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Să își exprime nevoia de a recunoaște și a evita capcanele etice într-un nou mediu de muncă. • Să înțeleagă regulile practice pe care le întâlnesc în câmpul muncii. 	2	<p>Elevii explorează reguli etice practice pe care le vor întâlni în câmpul muncii. Lucrând în echipă, vor redacta anunțuri publice.</p>	<p>Aplicații Discuții Opțional: vizita la clasă a unui consultant voluntar din mediul de afaceri Post-test</p>	
-----	-------------------	--	---	--	--	--

Investește în Educație!

Str. Academiei, nr. 28-30, Excelsior Business Center, etaj 9, București, România

Tel +4021-312 3194, 312 3066 Fax +4021-315 6043 E-mail: office@jaromania.org; Web: www.jaromania.org; www.voluntarcenter.ro